

Az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzékbe történő felvétel és törlés eljárási rendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet alapján.

A 27/2016 (IX. 16.) EMMI rendelet szakmai és vizsgakövetelménye alapján.

Szakképesítés, azonosító száma és megnevezése

54 140 02	Pedagógiai- és családsegítő munkatárs
-----------	---------------------------------------

Tájékoztató

A vizsgázó az első lapra írja fel a nevét!

Amennyiben a válaszadáshoz több helyre lenne szüksége, pótlapokat is használhat, neve és a megválaszolt kérdés sorszámának pontos feltüntetésével. A feladat megoldásához csak kék színű tollat lehet használni!

Figyeljen a válaszok stílusára, a szakkifejezések pontos használatára, valamint a helyesírási, nyelvhelyességi szabályok betartására!

A minimálisan elvárt válaszokon felüli, helyes válaszadás esetében a maximális pontszámon (100 pont) belül további, pluszpontok megszerzésére is van lehetőség!

Értékelési skála:

81 – 100 pont	5 (jeles)
71 – 80 pont	4 (jó)
61 – 70 pont	3 (közepes)
51 – 60 pont	2 (elégséges)
0 – 50 pont	1 (elégtelen)

A javítási-értékelési útmutatótól eltérő, más helyes megoldásokat is el kell fogadni.

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya 30%.

Válaszoljon az alábbi kérdésekre!

Amennyiben a válaszadáshoz több helyre lenne szüksége, pótlapokat is használhat, neve és a megválaszolt kérdés sorszámának pontos feltüntetésével.

Figyeljen a válaszok stílusára, a szakkifejezések pontos használatára, valamint a helyesírási, nyelvhelyességi szabályok betartására!

A minimálisan elvárt válaszokon felüli, helyes válaszadás esetében a maximális pontszámon (100 pont) belül további, pluszpontok megszerzésére is van lehetőség!

1.

Sorolja fel és röviden ismertesse az adatvédelmi kötelezettségre vonatkozó alapelveket az oktatási intézmények esetében!

Mi az adatvédelem lényege? Kik az adatvédelmi kötelezettség érintettjei? Sorolja fel, hogy az iskola milyen adatokat tarthat nyilván!

10 pont

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.

**Definiálja a szociálpszichológia fogalmát!
Mivel foglalkozik, mit vizsgál a szociálpszichológia?**

8 pont

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.

Ismertessen egy híres szociálpszichológiai kísérletet!

Hogyan zajlott le a kísérlet? Milyen következtetések vonhatóak le a kísérletből?

8 pont

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.

Sorolja fel az óvodapedagógus feladatait a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakításában!

8 pont

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5.
Mi a családlátogatás célja?
Sorolja fel, hogy egy leendő elsős kisgyermek családjánál történő látogatás során milyen kérdésekre keresi a választ!

8 pont

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6.
Definiálja a veszélyeztetettség fogalmát! Soroljon fel példákat a veszélyeztetett gyermekekre!

8 pont

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7.
Mit értünk elhanyagolás alatt? Milyen formái, típusai vannak az elhanyagolásnak?
Ismertessen ezek közül legalább kettőt!

8 pont

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8.
Sorolja fel az online (internetes) játékokkal kapcsolatban kialakuló függőségre utaló tüneteket!

8 pont

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9.
Sorolja fel az egészséges életmódra való nevelés feltételeit az óvodában!

8 pont

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10.
Sorolja fel a gyermekek mozgásigénye kielégítésének feltételeit az óvodában!

8 pont

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11.
Sorolja fel és röviden jellemezze a közvetlen emberi kommunikáció csatornáit!
8 pont

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

12.
A nagyvárosi óvodát, amelynek Ön munkatársa, hosszas felújítás után idén nyitják meg. Az óvodavezető Önt bízta meg a megnyitó szervezésével. Készítsen forgatókönyvet egy nagyvárosi óvoda megnyitó ünnepségére!
10 pont

.....

.....

.....

.....

.....

Az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzékbe történő felvétel és törlés eljárási rendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet alapján.

A 27/2016 (IX. 16.) EMMI rendelet szakmai és vizsgakövetelménye alapján.

Szakképesítés, azonosító száma és megnevezése

54 140 02	Pedagógiai- és családsegítő munkatárs
-----------	---------------------------------------

Értékelési skála:

81 – 100 pont	5 (jeles)
71 – 80 pont	4 (jó)
61 – 70 pont	3 (közepes)
51 – 60 pont	2 (elégséges)
0 – 50 pont	1 (elégtelen)

A javítási-értékelési útmutatótól eltérő helyes megoldásokat is el kell fogadni.

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%.

Értékelő lap

Ssz.	Feladat	Az információtartalom vázлата alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
1.	Sorolja fel és röviden ismertesse az adatvédelmi kötelezettségre vonatkozó alapelveket az oktatási intézmények esetében!	Minden helyesen felsorolt alapelv 2 pont. Szakmai szempontból helytelen vagy nem pontos megfogalmazás esetén a pontszám csökkenthető. A maximális pontszámon felül további pluszpont (maximum 4) akkor adható, ha az összpontszám nem haladja meg a 100 pontot.	10 (+4)	
2.	Definiálja a szociálpszichológia fogalmát! Mivel foglalkozik, mit vizsgál a szociálpszichológia?	Maximális pontszám akkor adható, ha a válaszból egyértelműen kiderül, hogy a vizsgázó tisztában van a fogalom jelentésével. Szakmai szempontból helytelen vagy nem pontos megfogalmazás esetén a pontszám csökkenthető.	8	
3.	Ismertessen egy híres szociálpszichológiai kísérletet!	Szakmai szempontból helytelen vagy nem pontos megfogalmazás esetén a pontszám csökkenthető. A maximális pontszámon felül további pluszpont (maximum 4) akkor adható, ha az összpontszám nem haladja meg a 100 pontot.	8 (+4)	
4.	Sorolja fel az óvodapedagógus feladatait a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakításában!	Minden helyesen felsorolt cél és feladat 1 pont. Szakmai szempontból helytelen vagy nem pontos megfogalmazás esetén a pontszám csökkenthető. A maximális pontszámon felül további pluszpont (maximum 4) akkor adható, ha az összpontszám nem haladja meg a 100 pontot.	8 (+4)	
5.	Mi a családlátogatás célja? Sorolja fel, hogy egy leendő első kisgyermek családjánál történő látogatás során milyen kérdésekre keresi a választ!	Minden helyesen felsorolt cél és feladat 1 pont. Szakmai szempontból helytelen vagy nem pontos megfogalmazás esetén a pontszám csökkenthető. A maximális pontszámon felül további pluszpont (maximum 4) akkor adható, ha az összpontszám nem haladja meg a 100 pontot.	8 (+4)	
6.	Definiálja a veszélyeztetettség fogalmát! Soroljon fel példákat a veszélyeztetett gyermekekre!	Maximális pontszám akkor adható, ha a válaszból egyértelműen kiderül, hogy a vizsgázó tisztában van a fogalom jelentésével és a vonatkozó elméletekkel. A maximális pontszámon felül további pluszpont (maximum 4) akkor adható, ha az összpontszám nem haladja meg a 100 pontot. Kevésbé pontos megfogalmazás esetén a pontszám csökkenthető.	8 (+4)	
7.	Mit értünk elhanyagolás alatt? Milyen formái, típusai vannak az elhanyagolásnak?	Maximális pontszám akkor adható, ha a válaszból egyértelműen kiderül, hogy a vizsgázó tisztában van a fogalom jelentésével. A maximális pontszámon felül további pluszpont (maximum 4) akkor adható, ha az összpontszám nem haladja meg a 100 pontot.	8 (+4)	
8.	Sorolja fel az online (internetes) játékokkal kapcsolatban kialakuló függőségre utaló tüneteket!	Minden helyesen felsorolt tünet 1 pont. Szakmai szempontból helytelen vagy nem pontos megfogalmazás esetén a pontszám csökkenthető. A maximális pontszámon felül további pluszpont (maximum 4) akkor adható, ha az összpontszám nem haladja meg a 100 pontot.	8 (+4)	
9.	Sorolja fel az egészséges életmódra való nevelés feltételeit az óvodában!	Maximális pontszám akkor adható, ha a válaszból egyértelműen kiderül, hogy a vizsgázó tisztában van a fogalmak jelentésével.	8	

10.	Sorolja fel a gyermekek mozgásigénye kielégítésének feltételeit az óvodában!	Maximális pontszám akkor adható, ha a válaszból egyértelműen kiderül, hogy a vizsgázó tisztában van a fogalmak jelentésével. Kevésbé pontos megfogalmazás esetén a pontszám csökkenthető.	8	
11.	Sorolja fel és röviden jellemezze a közvetlen emberi kommunikáció csatornáit!	Maximális pontszám akkor adható, ha a válaszból egyértelműen kiderül, hogy a vizsgázó tisztában van a fogalmak jelentésével. Kevésbé pontos megfogalmazás esetén a pontszám csökkenthető.	8	
12.	A nagyvárosi óvodát, amelynek Ön munkatársa, hosszas felújítás után idén nyitják meg. Az óvodavezető Önt bízta meg a megnyitó szervezésével. Készítsen forgatókönyvet egy nagyvárosi óvoda megnyitó ünnepségére!	Maximális pontszám akkor adható, ha a válaszból egyértelműen kiderül, hogy a vizsgázó tisztában van a fogalmak jelentésével, a vonatkozó írott és íratlan előírásokkal. Kevésbé pontos megfogalmazás esetén a pontszám csökkenthető.	10	
			100	

Válaszlehetőségek

1.

Sorolja fel és röviden ismertesse az adatvédelmi kötelezettségre vonatkozó alapelveket az oktatási intézmények esetében!

Mi az adatvédelem lényege? Kik az adatvédelmi kötelezettség érintettjei? Sorolja fel, hogy az iskola milyen adatokat tarthat nyilván!

Az iskola:

- csak olyan adatot gyűjthet össze, tárolhat, vagyis vehet birtokba, amely a feladatainak ellátásához feltétlenül szükséges,
- ezeket az adatokat saját szervezetén belül is csak olyan körben ismertetheti meg, adhatja tovább, amilyen körben az indokolt,
- saját szervezetén kívül csak akkor és olyan mértékig továbbíthatja a birtokában lévő személyes adatokat, amilyen mértékben arra egy konkrét meghatározott cél elérése érdekében szükség van.

A rendelkezések megtartására köteles mindenki, aki közreműködik, közreműködött a gyermekek, a tanulók felügyeletének az ellátásában, függetlenül attól, hogy az adott közoktatási intézményben milyen munkakört tölt be.

Nyilvántartott adatok:

- a gyermek, tanuló neve, születési helye és ideje, állampolgársága, lakóhelyének, tartózkodási helyének címe, telefonszáma, nem magyar állampolgár esetén a Magyar Köztársaság területén való tartózkodás jogcíme és a tartózkodásra jogosító okirat megnevezése, száma;
- szülő neve, lakóhelye, tartózkodási helye, telefonszáma;
- a gyermek óvodai fejlődésével kapcsolatos adatok;
- a tanulói jogviszonnyal kapcsolatos adatok.

Ezek az adatok nem tartoznak a védett adatok körébe, a közoktatásról szóló törvényben meghatározott célból, a személyes adatok védelmére vonatkozó célhoz kötöttség megtartásával továbbíthatók.

2.

Definiálja a szociálpszichológia fogalmát!**Mivel foglalkozik, mit vizsgál a szociálpszichológia?**

A szociálpszichológia a pszichológia egyik ága, mely azt vizsgálja, hogy az egyes személyek viselkedését hogyan befolyásolja mások, valódi, elképzelt vagy mögöttes jelenléte. Az egyén és a társas környezet kölcsönhatásával foglalkozik. Vizsgálja és értelmezi, hogy a társadalom hogyan hat az egyénre.

A szociálpszichológia tudománya annak tanulmányozása, hogyan észlelik az emberek a körülöttük lévő társas világot, hogyan gondolkoznak arról, hogyan működnek együtt, és hogyan befolyásolják egymást.

3.

Ismertessen egy híres szociálpszichológiai kísérletet!

Hogyan zajlott le a kísérlet? Milyen következtetések vonhatóak le a kísérletből?

Pl:

Triplett horgászzsinór-kísérlete: Gyermekek tekernek fel horgászzsinórt egy orsóra. Az eredmény az volt, hogy a gyermekek mások jelenlétében gyorsabban feltekerték a zsinórt.

A Milgram-kísérlet: azt tanulmányozta, hogy meddig hajlandóak az emberek másoknak szenvedést okozni, mielőtt fellázadnak a bánásmód és a kísérlet ellen.

Az Asch-féle kísérletsorozat az 1950-es években demonstrálta a konformitás hatását.

A stanfordi börtönkísérlet: Philip Zimbardo azt vizsgálta, hogy milyen hatással van az emberekre, ha börtönőr- vagy rabszerepekbe sorolják be őket. Azt próbálta bebizonyítani, hogy mindkét esetben a szituáció által meghatározott viselkedésformákat fognak felvenni a kísérleti személyek.

4.

Sorolja fel az óvodapedagógus feladatait a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakításában!

Az óvodapedagógus feladatai:

- Mutasson a belső, pozitív elkötelezettséget, példát.
- Ismertesse meg a gyermekekkel a természet szépségeit, a környezetvédő, környezettudatos magtartás jellemzőit.
- Szokásrendszerben, napirendben, tervekben kellő hangsúlyt kapjon a feladat.
- Elsősorban a közvetlen tapasztalat módszerét alkalmazza a gyermekek életkorának figyelembevételével.
- Használja ki a hulladékgyűjtésben, újrahasznosításban adódó lehetőségeket.
- A szülőkkel is igyekezzen tudatosítani a fenntarthatóság elveit, vonja be őket a nevelésbe.

5.

Mi a családlátogatás célja?

Sorolja fel, hogy egy leendő elsős kisgyermek családjánál történő látogatás során milyen kérdésekre keresi a választ!

A családlátogatás célja:

- személyes bemutatkozás a szülőknek, a leendő tanulónak
- anamnézis felvétele, esetleg kérdőív kitöltése

- családi környezet feltérképezése (hol fog tanulni a gyermek, van-e íróasztala, külön szobában, külön ágyon alszik-e?)

Fontosabb kérdések:

Gyermek adatai

Anya adatai (név, foglalkozás, iskolai végzettség)

Apa adatai (név, foglalkozás, iskolai végzettség)

Családszerkezet: teljes család, csonka család (apa vagy anya egyedül nevel), válás a családban, generációk együtt élnek (nagy szülőkkel)

Hányan laknak együtt? Testvérek száma és kora

Lakáskörülmények (komfort nélküli, komfortos, összkomfortos?)

Van-e a gyermeknek saját szobája, íróasztala, ágya?

Milyen a gyermek egészségi állapota, gyógyszerérzékenysége, allergiája van-e? Milyen gyakran beteg?

Hány évig járt óvodába?

Hogyan zajlott az óvodai beilleszkedése?

Milyen a természete? (barátkozó, félnék, visszahúzódó)

Járt-e az óvodában logopédushoz, pszichológushoz, fejlesztő pedagógushoz? Ha igen, miért volt rá szükség?

Milyen óvodai foglalkozásokat kedvelt?

Tehetséges valamiben a gyermek?

6.

Definiálja a veszélyeztetettség fogalmát! Soroljon fel példákat a veszélyeztetett gyermekekre!

A veszélyeztetettség olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

Veszélyeztetett pl.:

- az alkoholista, züllött, elmebeteg, pszichopata, krónikusan beteg szülő gyermeke,
- a felbomlott és ezáltal talaját vesztett család elhanyagolt gyermeke,
- a bölcsődékben, óvodákban és iskolákban tartósan kirívó magatartású, neurotizálódott gyermek és serdülő,
- a tanulásban lemaradt, túlkoros gyermek,
- a galerikhez csapódó, javítóintézetből vagy a nevelőotthonból elbocsátott, nem utógondozott fiatal.

7.

Mit értünk elhanyagolás alatt? Milyen formái, típusai vannak az elhanyagolásnak?

Ismertessen ezek közül legalább kettőt!

Elhanyagolást jelent, ha a szülő vagy a gondviselő rendszeresen elmulasztja a gyermek alapvető szükségleteinek kielégítését, védelmét, felügyeletét, amely súlyos ártalmat okoz, vagy ennek veszélyével fenyeget.

Érzelmi elhanyagolás: Érzelmi elhanyagolást jelent az érzelmi biztonság, az állandóság, a szeretetkapcsolat hiánya, a gyermek érzelmi kötődésének durva mellőzése, elutasítása, a gyermek jelenlétében történő erőszakos, durva, támadó magatartás más családtaggal szemben.

Fizikai elhanyagolás: Fizikai elhanyagolást jelent az alapvető fizikai szükségletek, higiénés feltételek hiánya, a felügyelet hiánya, a gyermek védelmének elmulasztása olyan esetekben, amikor veszélynek van kitéve.

Ellátórendszeren belüli rossz bánásmód: Ide kell sorolnunk még a gyermekek védelmére, gondozására, ellátására létrehozott ellátórendszeren belüli rossz bánásmódot (például oktatásban, egészségügyben, gyermekvédelmi ellátásban).

Rendszerabúzus: Rendszerabúzusról beszélünk, ha a gyermekek védelmét szolgáló tevékenység vagy rendszer nem létezik vagy diszfunkcionálisan működik, ezzel hozzájárul a bántalmazás, elhanyagolás megelőzésének elmulasztásához, késedelmes elhárításához vagy be nem avatkozásával a folyamatos károsodáshoz.

8.

Sorolja fel az online (internetes) játékokkal kapcsolatban kialakuló függőségre utaló tüneteket!

- A játékidő/médiahasználat egyre nő,
- növekvő fáradtság, alváshiány,
- családi, baráti, társas aktivitás csökkenése,
- egyéb szabadidős tevékenységek ritkulása,
- hobbik elhanyagolása,
- sűrűsödő problémák az iskolában,
- a feladatok elhanyagolása, a teljesítmény romlása, hiányzások, késések,
- agresszivitás, depresszió vagy fásultság növekedése, elsősorban akkor, ha akadályozva vannak a médiahasználatban,
- nyugtalanság, ha a számítógépes játék/média nem használható,
- törekvés a kevesebb játékra, továbbra is sikertelenül.

9.

Sorolja fel az egészséges életmódra való nevelés feltételeit az óvodában!

- Az óvoda épülete, udvara biztosítja-e a hatékony nevelőmunka feltételeit,
- az udvara maximális kihasználtságú-e,
- a csoportszobákban a hely kihasználása célszerű-e,
- rendelkeznek-e tornateremmel, ha igen, minden csoport használja-e,
- a kiszolgáló helyiségek (vécé, mosdó, előtér, nevelői szoba stb.) használata, használatának rendje jól kialakított-e,
- az intézmény épületének, udvarának karbantartása, időnkénti felújítása biztosított-e,
- az óvoda udvarának kialakítása, eszközzel való felszereltsége lehetővé teszi-e a gyermekek testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítését,
- az óvoda helyiségeinek bútorzata és berendezési tárgyai biztosítják-e a gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezetet.
- az intézmény felszereltsége, eszközzel való ellátottsága (tisztálkodási felszerelések, felnőttek munkavégzését segítő eszközök, nevelőmunkát segítő játékok és egyéb eszközök, speciális eszközök, egészség-, és munkavédelmi eszközök) biztosítják-e az egészséges életmód, a testápolás, az egészségmegőrzés szokásainak alakítását.
- készült-e helyi nevelési program nevelési célkitűzéseinek, feladatainak megvalósításához szükséges eszköz- és fejlesztési jegyzék összeállítása.

10.**Sorolja fel a gyermekek mozgásigénye kielégítésének feltételeit az óvodában!**

A gyermekek mozgásfejlődésének elősegítése a helyi nevelési programban.

Az óvodapedagógus szemlélete (folyamatos feladatnak tekinti-e az egészséges életmódra nevelés során a mozgásos tevékenységek pozitív megerősítést, a szükséges és elégséges szabályok megtanítását?)

Mit tesznek a gyermek természetes mozgáskedvének megőrzése, a mozgás megszerettetése érdekében?

Törekedtek-e mozgásra inspiráló biztonságos környezet kialakítására az udvaron, a csoportszobában egyaránt?

Jó hangulatú-e a gyermekek mozgástevékenysége?

Hogyan követik a gyermekek edzettségének teherbíró képességének, fizikai fejlődésének, ügyességének, ellenálló képességének alakulását?

Regisztrálják-e, amikor a mozgás természetes igényévé válik a gyermeknek, beépül a szokásrendszerébe?

Milyenek a gyerekekről vezetett egyéni dokumentációk?

Feladatuknak tekintik-e a szülők szemléletének befolyásolását, szerveznek-e a szülőkkel közösen mozgásos programot?

Milyen prevenciós és korrekciós tevékenységek vannak az óvodában?

11.**Sorolja fel és röviden jellemezze a közvetlen emberi kommunikáció csatornáit!**

- A verbális csatorna jellemzői, szerepe a gondolkodásban
- A verbális csatorna társas-társadalmi szerepe
- Nem verbális csatornák
- Mimika
- Tekintet
- Vokális csatorna
- Gesztusok
- Érintés
- A térközök és a térközszabályozás
- Kulturális szignálok stb.

12.

A nagyvárosi óvodát, amelynek Ön munkatársa, hosszas felújítás után idén nyitják meg.

Az óvodavezető Önt bizza meg a megnyitó szervezésével.

Készítsen forgatókönyvet egy nagyvárosi óvoda megnyitó ünnepségére!

Kreatív feladat, általános megoldás nem adható.

Kulcsszavak, kulcsfogalmak:

- Időpont, helyszín kiválasztása, egyeztetés
- Műsor összeállítása, egyeztetés
- Előkészületek, felelősök, határidők
- Hangosítás, technika biztosítása, felelősök, határidők
- Műsor lebonyolítása, felelősök
- Rendrakás, takarítás, felelősök

A ponthatáron belül más, a javító tanár által helyesnek tartott megoldás is elfogadható.